

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 154

§ 154

Vastauksen antaminen oikaisuvaatimuksiin, jotka koskevat kaupunginhallituksen päätöstä 16.3.2026 § 84 tilapäisen liikennejärjestelysuunnitelman hyväksymisestä Henttaa, Vanha Lillhementie

Valmistelijat / lisätiedot:
Yli-Seppälä Jussi
Aumala Petteri
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus hylkää oikaisuvaatimukset, jotka kohdistuvat kaupunginhallituksen päätökseen 16.3.2026 § 84 tilapäisen liikennejärjestelysuunnitelman hyväksymisestä, ja antaa vastauksen oikaisuvaatimuksen tekijöille asian selostusosan mukaisesti. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole lainvastainen.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia palautettiin uudelleen valmisteltavaksi.

Selostus

Kaupunginhallitus hyväksyi 16.3.2026 § 84 tilapäisen liikennejärjestelysuunnitelman, jolla avattiin Vanha Lillhementie kaksisuuntaiselle ajoneuvoliikenteelle moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla.

Päätöksestä on jätetty kolme oikaisuvaatimusta.

Kaupunginhallituksen päätöksen 16.3.2026 § 84 perustelut

Espoon kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 16.9.2024 § 76 kohdalla asemakaavamuutoksen Vanha Lillhementie – Gamla Lillhementvägen. Hyväksyessään asemakaavamuutoksen valtuusto esitti toivomuksen, että kaupunki selvittää mahdollisuudet avata Vanha Lillhementie kaksisuuntaiselle liikenteelle välittömästi.

Asemakaavamuutoksesta valitettiin hallinto-oikeuteen ja korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta valitus hylättiin eikä korkein hallinto-oikeus antanut valituslupaa päätöksessä 21.1.2026. Asemakaavamuutos on siten lainvoimainen.

Moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla tapahtuvan ajoneuvoliikenteen salliminen voimassa olevan asemakaavan mukaisesti on täten mahdollista tilapäisenä liikennejärjestelynä ennen varsinaisen katusuunnitelman laatimista. Tieliikennelain 71 §:n mukaisella liikenteenohjauslaitteen asettamista koskevalla päätöksellä voidaan täydentää asemakaavassa ja katusuunnitelmassa osoitettua maankäyttöä katujen osalta.

Kaupunkitekniikan keskus on laatinut tilapäisen liikennejärjestelysuunnitelman, jolla valtuuston esittämän toiveen mukainen kaksisuuntainen moottoriajoneuvoliikenne Vanhalla Lillhemtintiellä mahdollistuu.

Valtuuston toivomuksena oli selvittää mahdollisuudet Vanha Lillhemtintien avaamiselle kaksisuuntaiselle moottoriajoneuvoliikenteelle välittömästi. Toivomuksessa ei ole määrätty järjestelyn kesto, mutta sen on pääteltävä olevan voimassa siihen saakka, kunnes kaksisuuntainen moottoriajoneuvoliikenne voidaan avata pysyvästi. Tämä edellyttää sitä, että kadun katusuunnitelma hyväksytään ja katu on rakennettu katusuunnitelman mukaisena.

Oikaisuvaatimukset kaupunginhallituksen päätöksestä

Oikaisuvaatimus 20.3.2026 A

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan kaupunginhallituksen oikaisevan päätöksensä 16.03.2026 § 84 niin, että Maakirjantielle asetetaan 20 km/h nopeusrajoitus Piilipuuntien kierto liittymästä Lillhemtinpuisto-nimisen raitin kohdalle ja että tilapäinen liikennejärjestelysuunnitelma on voimassa enintään 31.12.2028 asti.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään seuraavia perusteluja:

Espoon kaupunginhallituksen kaavoitusta kiirehtivän päätöksen 5.12.2022 mukaan asemakaavan muutoksessa tulee huomioida sekä kevyen liikenteen että ajoneuvoliikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Erityistä huomioita tulee kiinnittää ajonopeuksien pitämiseen turvallisella tasolla. Päätöksessä todettiin myös, että liikenneturvallisuuden parantamiseen voidaan hyödyntää esimerkiksi nopeusnäyttöjä, tien kavennuksia, kameravalvontaa tai muita liikenneturvallisuutta parantavia keinoja.

Osa turvallisuutta parantavista toimista ja kaavan mukaisista ratkaisuista voidaan toteuttaa jo tilapäisratkaisussa. Ratkaisu voi sisältää mm kaavan mukaiset kavennukset ja alhaiset ajonopeudet. Vanha Lillhemtintien yli on viheryhteys keskuspuistoon ja sen ulkoilureiteille. Tien vieressä on Suurpelto-seuran viljelypalstat, joiden viihtyisyyttä ja viljelykelpoisuutta tien tuoma liikenne häiritsee. Maakirjantiehen päättyvä Kabiksenreitti on sekä koululaisten että ulkoilijoiden käyttämä yhteys. Lisäksi Kabiksenreitintien varrelle rakennetaan päiväkotit.

Tilapäiset kavennukset on tehty betoniesteillä, jotka tuovat turvallisuutta, mutta ovat rumia. Ne tekevät ympäristöstä epäviihtyisän, joten tilapäisen ratkaisun tulee olla määräaikainen. Pysyvät ratkaisut on toteutettava pikaisesti.

Oikaisuvaatimus 20.3.2026 B

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan päätöksen, jolla Maakirjantie–Vanha Lillhemtintien katuyhteys on avattu ajoneuvo- ja läpikulkuliikenteelle,

kumoamista ja ajoneuvoliikenteen keskeyttämistä, kunnes katuosuus on suunniteltu ja rakennettu voimassa olevan asemakaavan, hyväksytyt katusuunnitelman sekä valtuuston hyväksymän kaavaselostuksen mukaisesti.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään seuraavia perusteluja:

Voimassa oleva asemakaava sallii kadulla ajoneuvo- ja läpikulkuliikenteen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että katu voitaisiin ottaa käyttöön ilman kaavan edellyttämää katu- ja liikennesuunnittelua sekä rakentamista. Asemakaava ei ole pelkästään käyttöä koskeva lupa, vaan sen toteuttaminen tapahtuu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa järjestyksessä. Maankäyttö- ja rakennuslain 85 §:n mukaan katu on rakennettava kunnan hyväksymän katusuunnitelman mukaisesti, ja katu on suunniteltava ja rakennettava siten, että se täyttää toimivuuden ja turvallisuuden vaatimukset.

Tässä tapauksessa katu ei ole rakennettu kaavan ja kaavaselostuksen edellyttämällä rakenteellisilla ratkaisulla, katu on kuitenkin otettu tosiasialliseen liikennekäyttöön. Liikennejärjestelysuunnitelmaa on käytetty lainvastaisesti kaavan täytäntöönpanon korvikkeena.

Oikaisuvaatimus 1.4.2026

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan kaupunginhallituksen päätöksen oikaisemista. Samalla ehdotetaan, että Maakirjantielle asetetaan 20 km/h nopeusrajoitus, joka alkaa Piilipuuntien kiertoliittymästä ja jatkuu Vanha Lillhemtintien päähän asti, vähintään Lillhemtinpuisto-raittien alkuun. Samoin ehdotetaan, että tietä kavennetaan asemakaavan sallimaan leveyteen ja kaavan mukaiset kavennukset toteutetaan.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään seuraavia perusteluja:

Espoon kaupunginhallituksen 5.12.2022 tekemän päätöksen mukaisesti asemakaavan muutoksessa on otettava huomioon sekä kevyen liikenteen että ajoneuvoliikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Päätöksessä painotetaan erityisesti ajonopeuksien pitämistä turvallisella tasolla. Lisäksi todettiin, että liikenneturvallisuutta voidaan edistää esimerkiksi nopeusnäyttöjen, kavennusten, kameravalvonnan tai muiden vastaavien toimenpiteiden avulla.

Nyt kaksisuuntaiselle liikenteelle avatulla Vanha Lillhemtintiellä / Maakirjantiellä ajetaan toistuvasti liian suurilla nopeuksilla, mikä heikentää liikenneturvallisuutta ja asuin ympäristön viihtyisyyttä. Käytännössä tien leveys on ainoa tehokas keino hillitä ajonopeuksia, mutta tien avaamisen väliaikaisen toteutuksen myötä tie on paikoitellen selvästi liian leveä.

Tien leveys ylittää kaavan mukaisen 5,8 metrin leveyden, mikä kannustaa ajamaan nopeammin kuin on sallittua ja turvallista. Lisäksi kaavassa tai suunnitelmissa esitetyt kavennukset puuttuvat kokonaan, vaikka ne olisivat keskeinen keino ajonopeuksien rauhoittamisessa.

Vaikka toteutettu ratkaisu on väliaikainen, tulee sen silti olla kaavan mukainen ja liikenneturvallinen. Väliaikaisuus ei voi olla peruste poiketa turvallisista mitoituksista tai jättää toteuttamatta nopeuksia hillitseviä rakenteita.

Oikaisuvaatimuksessa kysytään myös vastuusta. Mikäli tällä tieosuudella tapahtuu onnettomuus, kenen on vastuu tilanteessa, jossa tie on toteutettu lainvoimaista kaavaa leveämpänä ja ilman suunniteltuja kavennuksia?

Vastaus oikaisuvaatimukseen

Asemakaavan mukaisen kadun suunnittelua ohjaa alueidenkäyttölaki sekä maankäyttö- ja rakennusasetus. Tässä tapauksessa kyseessä on asemakaavan muutos, jossa muutettiin olemassa olevan ja yleiselle liikenteelle sallitun tien järjestelyitä. Asemakaavan muuttamisella ei ole välitöntä vaikutusta tien rakenteeseen ja liikennejärjestelyihin, vaan muutokset toteutetaan katusuunnitelmalla ja rakentamalla katu asemakaavan mukaiseksi. Asemakaavan muutoksen hyväksymisen ja rakennetun kadun kadunpitopäätöksen välissä ja sen jälkeenkin tien liikenteenohjausta toteutetaan liikenteenohjauslaitteilla, joiden asettamisesta määrätään tieliikennelaissa. Oikaisuvaatimuksissa pidetään tärkeänä, että kyseessä olevat katujärjestelyt rakennetaan asemakaavan mukaisiksi. Näin tuleekin tapahtumaan. On kuitenkin huomattava, että Espoossa on paljon katuja, joita ei ole vielä resurssien rajallisuuden vuoksi pystytty rakentamaan asemakaavan mukaisesti. Osa kaduista ja niiden asukkaista ovat odottaneet vuoroaan jopa vuosikymmeniä. Nyt käsiteltävän kadun rakentamisajankohta riippuu mm. investointeihin osoitetuista määrärahoista. Kaupunkitekniikan keskus seuraa aluksi liikennettä kyseisellä katuosuudella ja hankkii kokemuksia asukkaiden tarpeista. Katuyhteyden suunnittelu aloitetaan, kun kohde on mahdollista määrärahojen ja työtilanteen puitteissa sijoittaa suunnitteluohjelmaan.

Oikaisuvaatimuksissa on arvosteltu väliaikaisen liikenteenohjauslaitteen asettamispäätöstä liikennejärjestelyn määräajan puuttumisesta. Määräaikaa ei voida asettaa, koska vielä ei ole tiedossa kadun rakentamisajankohta. Tilapäinen liikennejärjestely on voimassa siihen saakka, kunnes se korvataan uudella pysyvällä tai tilapäisellä liikennejärjestelyllä.

Oikaisuvaatimuksissa on arvosteltu myös kadun nopeusrajoitusta liian suureksi. Vanha Lillhementintie on nyt 30 km/h nopeusrajoitus. Nopeusrajoitus 30 km/h on tyypillinen rajoitus vastaavilla kaduilla kuin Vanha Lillhementintie. Kadulla on vähän asuntoja ja lisäksi siinä on erillinen jalankulku- ja pyörätie. Kadun nopeusrajoituksen laskeminen ei ole mahdollista, koska kadulle on osoitettu linja-autoliikenteen poikkeusreitti Lillhementintie ja Tea Istan aukiolla suoritettavien kadunrakennustöiden vuoksi. Nopeusrajoituksen laskeminen vaikuttaisi suunniteltuihin reittiaikatauluihin.

Oikaisuvaatimuksissa vaadittiin muun muassa pysyviä hidasteita ja kavennuksia. Nämä vaatisivat katu- ja rakennussuunnittelua ja aiheuttaisivat suurempia rakennuskustannuksia verrattuna nykyisiin tilapäisiin käytettyihin raskasesteisiin. On olemassa myös tilapäisiä katuun kiinnitettäviä hidasteratkaisuja, mutta nämä kestävät huonosti talvikunnossapitoa, joten niitä ei ole kustannukset huomioon ottaen järkevää käyttää kuin hyvin lyhytkestoisissa ratkaisuissa. Linja-autoliikenteen vuoksi tiettyjä hidastetyyppejä ei voida käyttää.

Asemakaavan liitteenä olevassa katukartassa ja kaavaselostuksessa on mainittu 5,8 metrin leveys ajoradalle. Kadun leveys tullaan muuttaman asemakaavan mukaiseen leveyteen katusuunnitelmalla ja rakentamalla katu katusuunnitelman mukaiseksi. Linja-autoliikenteen vuoksi katua ei ole tällä hetkellä mahdollista kaventaa edes tilapäisesti. Kadun leveyttä ei ole

tarkoituksenmukaista kaventaa koko kadun pituudelta esim. raskasesteillä, sillä ne haittaavat talvikunnossapitoa, aiheuttavat kustannuksia ja ne eivät ole myöskään esteettisiä, johon oikaisuvaatimuksissakin viitataan.

Oikaisuvaatimuksissa tiedusteltiin myös vastuukysymyksistä vahinkotapahtumissa. Kaupunginhallitus ei voi antaa vastausta vastuutahosta teoreettisessa vahinkotapahtumassa, jonka osatekijät eivät ole tiedossa. Tienkäyttäjällä on vastuu liikennesääntöjen ja liikenteenohjauslaitteilla osoitettujen määräysten noudattamisesta.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- (Ei julkaista, henkilötietoja) Oikaisuvaatimus 20.3.2026 A
- (Ei julkaista, henkilötietoja) Oikaisuvaatimus 20.3.2026 B
- (Ei julkaista, henkilötietoja) Oikaisuvaatimus 1.4.2026

Tiedoksi